

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi T-154/10

**Prantsuse Vabariik
versus
Euroopa Komisjon**

Riigiabi — Kaudne piiramatu abi, mille Prantsusmaa kehtestas väidetavalt La Poste'i kasuks tulenevalt tema riigiasutuse staatusest — Otsus, millega tunnistatakse abi siseturuga kokkusobimatuks — Tühistamishagi — Põhjendatud huvi — Vastuvõetavus — Riigiabi olemasolu põhjendamiskohustus — Eelis

Kokkuvõte – Üldkohtu otsus (kuues koda), 20. september 2012

- Tühistamishagi — Liikmesriigi hagi — Hagi komisjoni otsuse peale, millega tunnistatakse abi siseturuga kokkusobimatuks — Põhjendatud huvi tõendamine ei ole vastuvõetavuse tingimus*
(ELTL artikkel 263)
- Tühistamishagi — Vaidlustatavad aktid — Mõiste — Siduvate õiguslike tagajärgedega aktid — Komisjoni otsus, millega abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobimatuks — Vaidlustav akt — Komisjoni otsusega olemasolevaks riigiabiks kvalifitseeritud meetme tühistamine liikmesriigi poolt mitu kuud enne viimati nimetatud otsuse vastuvõtmist — Mõju puudumine*
(ELTL artikkel 263)
- Kohtumenetlus — Uute väidete esitamine menetluse käigus — Tingimused*
(Üldkohtu kodukord, artikli 44 lõige 1 ja artikli 48 lõige 2)
- Riigiabi — Mõiste — Õiguslik tähendus — Tõlgendamine objektiivsete asjaolude alusel — Kohtulik kontroll — Ulatus*
(ELTL artikli 107 lõige 1)
- Riigiabi — Komisjoni otsus — Seaduslikkuse hindamine otsuse tegemise ajal kättesaadava teabe alusel*
- Riigiabi — Komisjoni otsus — Kohtulik kontroll — Asjaolude ja tõendite vaba hindamine*
- Siseriiklik õigus — Prantsuse õigus — Riigi poolt riigiasutuste võlakohustustele antud piiramatult garantiid*
- Riigiabi — Mõiste — Garantii vormis antud abi — Reitinguagentuuride seisukohtadele tuginemine rahalise eelise kindlakstegemisel*
(ELTL artikli 107 lõige 1)

9. *Riigiabi — Haldusmenetlus — Komisjoni kohustused — Vajadus tagada, et teave moodustab piisava aluse võimaldamaks järeldada soodustuse olemasolu, mis kujutab endast riigiabi*

1. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 36 ja 37)

2. Komisjoni otsus, mis tuvastab piiramatu garantii vormis ettevõtjale antud riigiabi olemasolu ja tunnistab selle ühisturuga kokkusobimatuks, toob kindlasti kaasa siduvaid õiguslikke tagajärgi ja kujutab endast seega vaidlustatavat akti ELTL artikli 263 tähenduses.

Sellega seoses tuleb märkida, et olenemata asjaolust, et liikmesriik on endale sobivail põhjustel ja ilma igasuguse komisjoni poolse sunnita otsustanud komisjoni otsusega olemasolevaks riigiabiks kvalifitseeritud meetme tühistada mitu kuud enne viimati nimetatud otsuse vastuvõtmist, on liikmesriigil siiski õiguslikult siduv kohustus vaidlustatud otsuse täitmiseks. Asjaolu, et vaidlustatud otsuse täideviimise käigus võiksid komisjoni ja liikmesriigi kaitstavad huvid ühtida, ei takista viimasel selle sama otsuse suhtes tühistamishagi esitada. Tõepoolest tooks sellise takistuse tunnustamine liikmesriikidele kaasa sanktsiooni, olenemata sellest, kas nad näitavad üles oma huvi komisjoni otsust täita või mitte, ja oleks vägagi subjektiivne. Ent küsimuse analüüsimisel, kas antud akti suhtes saab esitada tühistamishagi osas, milles see toob kaasa või mille eesmärk on kaasa tuua hageja huve mõjutavaid siduvaid õiguslikke kohustusi, tuleb tugineda selle akti sisu objektiivsele hindamisele.

(vt punktid 38,40)

3. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 54–56)

4. Vt otsuse tekst.

(vt punkt 58)

5. Vt otsuse tekst.

(vt punkt 59)

6. Vt otsuse tekst.

(vt punkt 65)

7. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 66, 76, 78, 83–84, 87, 90 ja 91, 94, 96, 98)

8. Garantii andmine tingimustel, mis ei vasta turutingimustele, nagu tasuta piiramatu garantii andmine, on üldiselt eelis isikule, kes selle garantii sai, selles tähenduses, et see toob kaasa tema rahalise positsiooni paranemise, kergendades kohustusi, mis koormaksid muidu tema eelarvet. Nimelt on abi mõiste üldisem kui toetuse mõiste, kuna see ei hõlma mitte ainult n-ö positiivseid toiminguid, nagu konkreetse toetuse andmine, vaid ka erinevates vormides riigipoolseid sekkumisi, mis vähendavad ettevõtja eelarves tavaliselt ette nähtud kulutusi ja mis seetõttu – ehkki tegemist ei ole toetusega sõna otseses mõttes – on samalaadsed ja samasuguse mõjuga. Selleks et hinnata, kas riiklik meede kujutab endast abi, tuleb seega kindlaks teha, kas abi saanud ettevõtja saab majandusliku eelise, mida ta ei oleks saanud tavapärasel turutingimustel.

Piiramatu riigigarantii võimaldab selle saajale eelkõige anda soodsamad rahastamistingimused kui need, mille ta saaks oma maksevõime alusel ning võimaldab sellest tulenevalt vähendada tema eelarvel lasuvaid kulutusi. Selleks, et tõendada, et avalik-õiguslik asutus sai soodsamad rahastamistingimused ja sellest tulenevalt rahalise eelise, võib komisjon tugineda reitinguagentuuride seisukohtadele ja konkreetsemalt kõige olulisemate reitinguagentuuride omadele. Kuna turg võtab nimelt asjaomasele ettevõtjale laenude andmise üle otsustamisel tähtsate reitinguagentuuride antud reitinguid arvesse, võib nende agentuuride antud reiting, mis on kõrgem reitingust, mis oleks antud garantii puudumise korral, anda avalik-õiguslikule asutusele eelise, mida ta ei oleks tavapärastel turutingimustel saanud.

(vt punktid 106–109)

9. Komisjon ei saa seega eeldada, et ettevõtja on saanud riigiabi näol soodustust, kui ta tugineb üksnes negatiivsele oletusele, mis põhineb asjaolul, et vastupidise järelduse tegemiseks puudub teave ning kui puuduvad teised tõendid, mis võiksid positiivselt tõendada sellise soodustuse olemasolu. Seda silmas pidades peab komisjon vähemalt veenduma, et tema käsutuses olev teave, isegi kui see on puudulik ja fragmentaarne, moodustab piisava aluse võimaldamaks järeldada, et ettevõtja on saanud soodustust, mis kujutab endast riigiabi.

Sellega seoses sõltub tõendite laad, mille komisjon peab esitama, suures osas kavandatava riikliku meetme laadist. Mis puudutab eelkõige kaudse riigigarantii olemasolu tõendamist, siis saab selle olemasolu järeldada kokkulangevate tõendite hulga põhjal, millel on teatav usaldusväärsus ja järjepidevus, mille kohaselt on eelkõige tõlgendatud asjakohaseid riiklike õigusnorme, ning mille põhjal võib eelkõige tuletada abisaava ettevõtja õiguslikust vormist tulenevad õiguslikud tagajärjed. Sellega seoses võib teatiseid ja tõlgendamissuuniseid pidada igati asjakohaseks tõendamaks, et riik on andnud eristaatusega ettevõtjale kaudse garantii, mida määratluse kohaselt ei ole sõnaselgelt siseriiklikus õiguses ette nähtud.

Mis puudutab vaidlusaluse meetme tegeliku mõju tõendamist, siis ei ole komisjonil kohustust seda seoses juba antud abiga teha. Sellega seoses langeb ära vajadus teha vahet olemasoleval abil ja õigusvastasel abil. Lisaks võib riigigarantiist tuleneva eelise tegelik mõju olla eeldatav. Selline garantii pakub laenuvõtjale võimaluse saada madalam intressimäär või pakkuda madalama väärtusega tagatis. Isegi riigi võimaliku lisakohustuse kaudu antud eelis võib endast riigiabi kujutada. See kehtib eelkõige garantiide puhul, mis on tavaliselt seotud laenusaja poolt laenuandjaga kokku lepitud laenuga või muu rahalise kohustusega.

(vt punktid 119, 120, 123 ja 124)